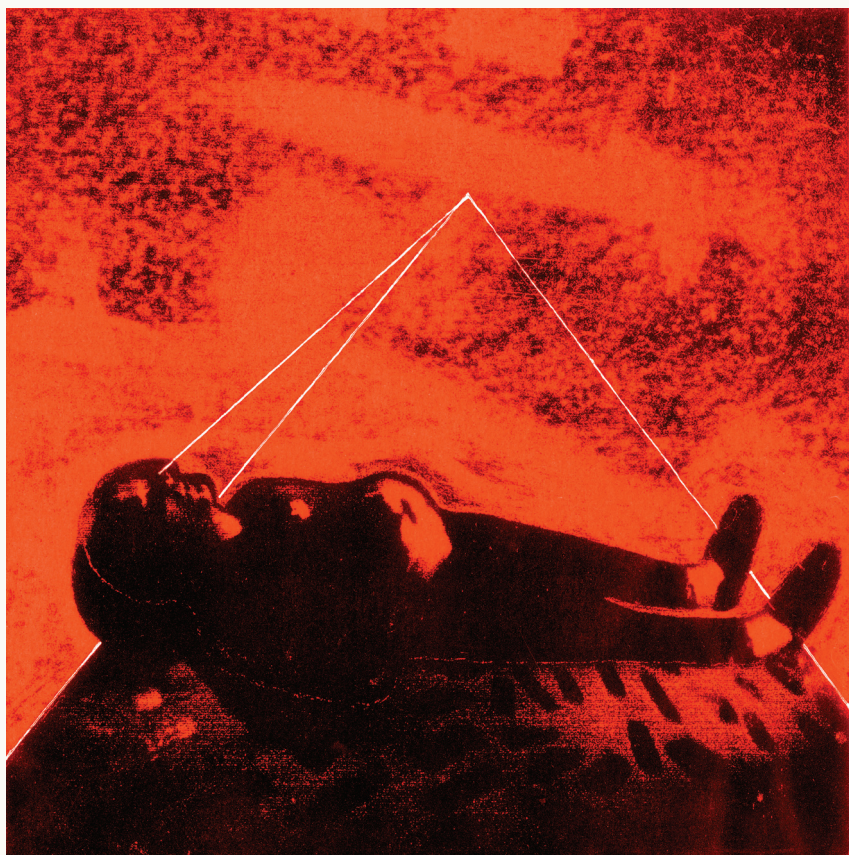


מעשה יד·אור



ארנסטו לוי

מעשה יד - אור / Deed Hand - Light

ארנסטו לוי / Ernesto Levy

אוצר: אורי דרומר / Curator: Ori Drumer

עיצוב גראפי: אביחי מזרחי / Avihai Mizrahi / Graphic Design

עורך לשוני: שועי רז / Shoey Raz / Text Editor

תרגום לאנגלית: יהודית אפלטון / Judith Appleton / English Translation

תרגום לערבית: אלהאם אבו חמידה / Elham A Hamedeh / Arabic Translation

הקמה: גילי נתן / Gili Natan / Set-Up

דפוס: ע.ר. הדפסות בע"מ / A.R. printing Ltd. / Print

הפקה: יניב לכמן / Yaniv Lachman / Production

תודה מיוחדת לאביחי מזרחי, משה משה, אפרת א. קפלן, עדי דהן,
תמר רבן, במת מיצג, מוטי מזרחי, שוקי אסולין, רן נחמיאס,
סשה גליצקי, מיקי אבני, מזקקת פלטר, תהל קסטל וגלעד מולכו.

Special Thanks to Avihai Mizrahi, Moshe Moshe, Efrat A. Kaplan,
Adi Dahan, Tamar Raban, Bamat Meitsag, Motti Mizrahi,
Shuki Asulin, Ran Nahmias, Sasha Galitsky, Miki Avni,
Pelter Distillery, Tahel Castel, and Gilad Molcho.

אלמסן
ALMACEN
المخزن

ימים ג'-ה': 11:00-18:00 / Tues-Thurs

שישי ושבת: 11:00-14:00 / Fri-Sat

רחוב הפנינים 1, יפו / Hapninim 1 St, Jaffa

www.almacenjaffa.com



מקלט 209
מקלט 209 ע"ש דן זקריים

Hebrew cover: Dreamer and Pyramid, 2003

מעשה יד-אור

ארנסטו לוי, אמן רב-תחומי (נולד בארגנטינה) פועל מאז שנות השבעים בין אמסטרדם, תל אביב ובואנוס איירס. ארנסטו החל ליצור בארץ, במהלך שנות השמונים, ולהציג את עבודותיו. הוא היה בין הראשונים להציג עבודות "צילום מטופל", בזמנים בהם הצילום האמנותי בארץ היה בראשית דרכו. ארנסטו לוי היה קשור לז'אק מורי קתמור ולקבוצת העין השלישית; אשתו המנוחה, אדית גודיק ז"ל, הייתה מחברות הקבוצה במהלך שנות השבעים. בתערוכה - מוצג חלק מגוף עבודתו של ארנסטו לוי. כלולים בה דימויים, שהם תוצרים של עבודת יד ועבודת אור. המעשה האמנותי הנחשף לפנינו שוזר יחדיו טכניקות צילום אלטרנטיביות - ניסוייות, עבודת יד, ציור על גבי הצילום ומפגש של החומר עם אור. כל אלו מגלמים את עולמו הפנימי של האמן, את התהליכים הנפשיים והתודעתיים ואת מארג זיכרונותיו. דומה כי המאפיין הבולט של דרכו היצירתית הוא ניסוי וטעיה הן אשר לעבודת היד, הן אשר לחומרים בהם הוא עושה שימוש והן בדרך של הקרנת אור על גבי החומר, המאפשרת לכידה של ממד אקראי, שדומה כי לא ניתן לחזות מראש.

זיכרון ילדות

כשהיה ילד, נהגה אמו של ארנסטו לוי לספר לו סיפור-ערש טרם יישן ונהגה ללוות את הסיפורים בצלליות שנצפו על הקיר - אותן הטילה באמצעות כפות ידה. כך הפיקה מעשה יד - אור.

דימוי - מחשבה - צילום

עבודתו הייחודית של ארנסטו לוי מבטאת חקירה עמוקה של טכניקות הצילום ומהותה. בנוסף, היא מציגה אופני ראייה ודימויים, שהם בלתי נפרדים מתהליכי תפיסה, חשיבה ותודעה. מעשה הצילום עצמו הוא מעשה חקירה אישית, נפשית ורוחנית, האוצרת בחובה זיקה ישירה לעולם הריטואל והמאגיה. במקביל להיבט הפנימי-אינטרוספקטיבי, לוי מייצר דימוי קונספטואלי, הלוכד יחד דימוי ומחשבה, הפורצות מתוכו אל חלל העולם. בקדמת עבודות הצילום של האמן נמצאים דימויים קונקרטיים של גוף האדם ואיבריו, המבטאים עולם סימבולי-נפשי ומיתולוגי-אישי, המורכב מזרועות, יצורי כלאיים המזכירים ציפורים (או כלי תעופה, המורכבים מאיברי גוף אדם) בְּלִיַּית שיעה, שורשי עץ, עצים, גופים שמימים ודימויים מתוך מיתוסים של תעופה ומלאכים נופלים.

את מקורות ההשראה לעבודותיו של לוי ניתן לאתר בניסויים הויזואליים, שנעשו על ידי זרם ה - New Vision, ברוח הבאוהאוס הגרמני, למשל אצל האמן הבינתחומי, לסלו מהולי-נאג'י (1895-1964), וכן בעבודות של חברי התנועה הסוריאליסטית, ובהן הפוטוגרמות של הצלם והקולנוען, מאן ריי (עמנואל רדניצקי, 1890-1976), אשר כונו כִּיּוֹנְרִפְיּוֹת, ואשר חיברו בין כתיבה אוטומטית כצילום של מחשבות ושל הלא-מודע הפרוידיאני ובין יצירת דימויים בטכניקות צילום 'אוטומטיות'. עבור מהולי-נאג'י לצילום בכלל, ולפוטוגרמה בפרט, שמור תפקיד מכריע בעיצוב הראייה. לטענתו, העין האנושית פועלת בשילוב עם ניסיון-האינטלקט ליצירת דימוי קונצפטואלי, אשר מחיל בו-עצמו את המושג. ככזה, חושף הדימוי בפנינו את המגבלה האנושית ואת מגבלת הראייה; מגבלות ההולכות ונשכחות בעידן הדיגיטאלי, בשל ריבוי האפשרויות והמדיות שהוא מציג.

כמו כן, עולם הדימויים הסימבולי של ארנסטו לוי מתכתב עם עולם הדימויים הארכיטיפי של האנליטיקאי קארל גוסטב יונג (1875-1961), ועם הגישה האמנותית של אמן-שמאן, שהציב יוזף בויס (1921-1986), לפיה אין להבחין כלל בין חיים ואמנות.

עבודת יד - אור

העבודות המוצגות בתערוכה מתאפיינות בעבודת אור ובעבודת יד; כבסיס משמשים צילומי פולאריד, העוברים תהליכים שונים באמצעות מכשירי צילום, כגון: מכשירי פוטוקופי למיניהם ועל-ידי חומרים כימים מגוונים, סוגי נייר ופלסטיק, בשקיפיות שונות והקרנת אור. על גבי משטח-תוצר זה מבוצעת עבודת יד, הכוללת חריטה, גריעה, שריטה, צלוק, חיתוכים שונים, מריחות, כמו גם רישום וציור בטכניקות שונות, אשר הופכת את בסיס הנייר הדו-ממדי לאקסטנציה של הגוף, מעין עור (כסות לגוף).

בנוסף, ארנסטו לוי משתמש בטכניקות ניסוייות שהמציא להקרנה של אור על גבי המשטח - תוצר. לעבודת האור תפקיד מרכזי בעבודותיו; הדימויים הם תוצר של המפגש בין משטח-הנייר והחומרים הכימיים, שעל גביו, ובין האור עצמו. הקרנת האור אינה נשלטת במלואה על ידי האמן. האור הוא זה שמכניס, בסופו של דבר, את מימד האקראיות כשהוא פוגש בחומר; טיכה (אלת המזל, Tyche) מפתיעה ומפציעה מן האור, פוצעת את העור, ובכך קובעת את תוצרתו של הדימוי, כהתרחשות אחת ויחידה בזמן.

יחס זה בעבודתו של ארנסטו לוי בין תכנון פעולות הכנת המשטח, החיפוש, תעייה-שיטוט, ובין המימד האקראי-מפתיע, הבוקע במפגש בין החומר והאור, דומה לאופן בו אנדרה ברטון (1896-1966), ראש התנועה הסוריאליסטית, התייחס לכתיבה האוטומטית. הכתיבה האוטומטית לדידו היוותה צילום של מחשבות. במהלך הכתיבה ניתן ללכוד משהו אקראי מן הלא-מודע, באותו אופן שפעולת הצילום מכוונת ללכידת רגע הווה היחידי.

עבודת תיעוד: הפצעת אור - פצעי עור

התבוננות בעבודות הכלולות בתערוכה "מעשה יד-אור" מעלה על הדעת, כי הינן, בראש ובראשונה, עבודות תיעוד; רוצה לומר: רישום של מפות נפש, מפות נדודים, 'מסמכי אור'. כמו גם, רישום חשוף של מצבי תודעה, אירועי חיים, מקומות גיאוגרפיים ונפשיים, וידע תודעתי רגשי ואינטלקטואלי. יתר על כן, מדובר במעשה אמנותי פונקמי, שניכר בו הדהוד הנדודים בין השפות - אותן דובר האמן (גרמנית, ספרדית אנגלית ועברית). פעולת התיעוד, המורכבת והמסועפת הזאת, נרשמת בתודעתו של הצופה, כמפה הנרשמת ורושמת את עור גופו המטאפורי של האמן, כמסמך טופוגרפי, הכולל את הפצעת האור ופצעי העור, הרושמים לעינינו את מסעות גופו ונפשו בעולם.

ארנסטו לוי מספק, כי, מאז ומתמיד, מצא עניין ביחס בין הגוף ובין האור. במשך שנים פעל כאמן פרפורמנס, ויצר פעולות של גוף ביחס לזמן ולחלל. בהמשך פנה לצילום גוף, ללא התערבות מצלמה. עם השנים פיתח ארנסטו לוי טכניקה של הכנת יריעות נייר טבולות בחומרים כימיים שונים, פיזר אותן על הרצפה והקירות, ואז חשף אותן לאור - באופן שדימוי גופו נלכד בהן באופן אקראי. פוטוגרמות אלו, טכניקה חסרת מצלמה, ייצרו דימוי באמצעות מגע ישיר בין הגוף והנייר בעד החומר הכימי. בחדר העבודה בביתו, נהג להקרין אור על גבי גוף עירום בחושך, תוך טלטול, אחוז במחול מטורף; גוף נתון לאור, אשר לכד את דימויי הגוף המעורטל הרוקד באופן אקראי וצרב אותו על גבי הנייר. לדבריו, "הטריגר לעבודה תמיד היה הטכניקה. האפשרות החדשה שהיא מביאה. ההיקסמות, המקריות. אני תמיד מתכוון למשהו אחד אבל אף פעם לא יודע מה ייצא, יד המקרה היא העבודה". יד המקרה - ההתגלמות באור.

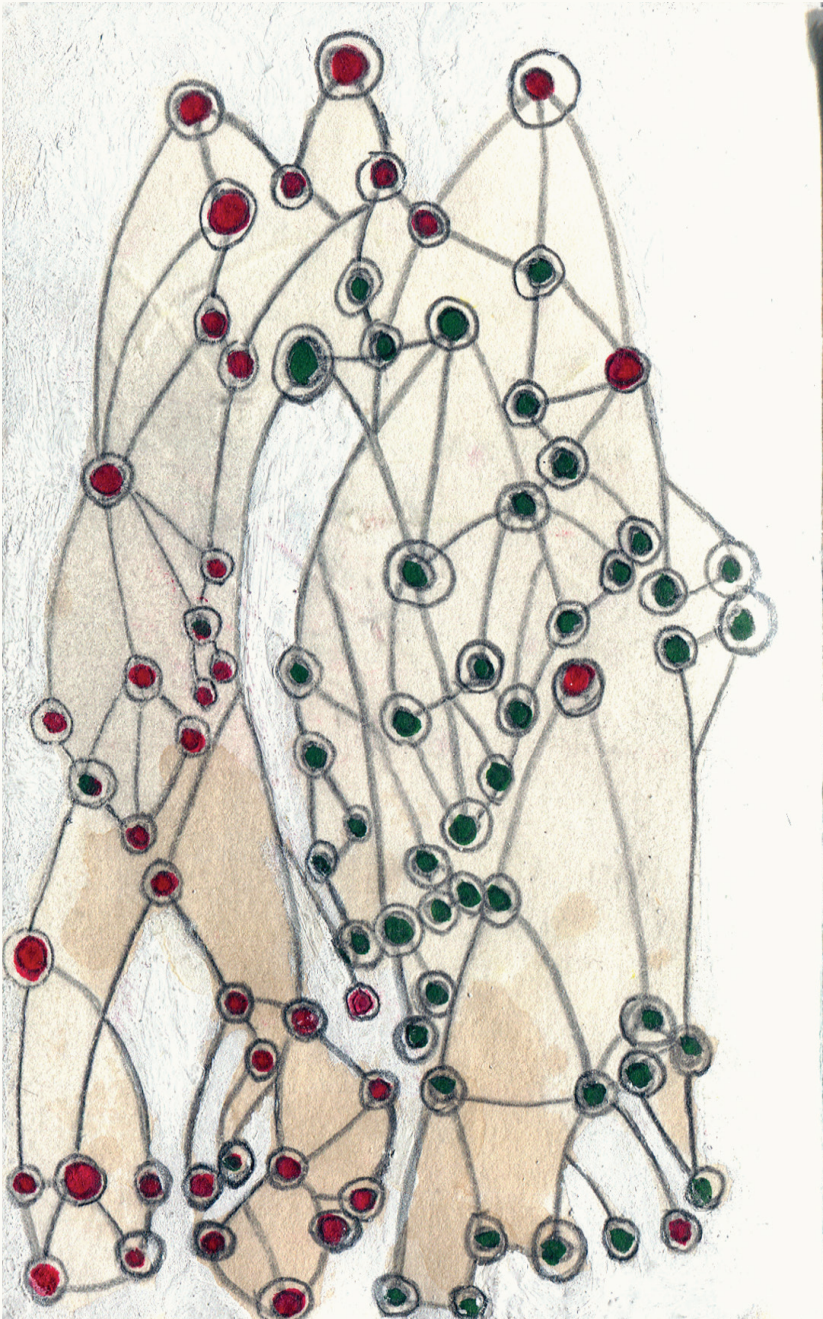
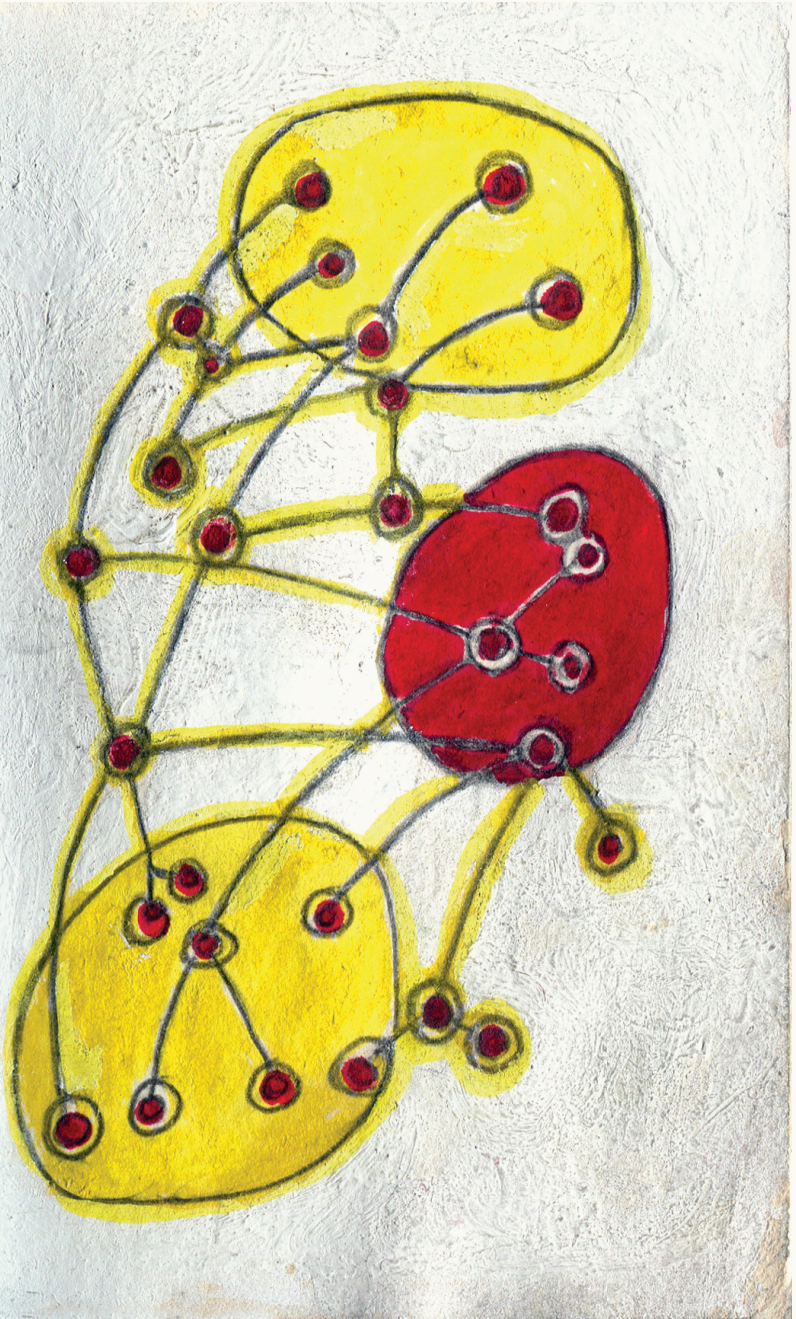
אם כן, "מעשה יד-אור" של ארנסטו לוי הוא מעשה אמנות, העושה שימוש בממדים נסתרים של טכניקת הצילום עצמה, תוך שימוש בהקרנת האור ללכידת רגע אקראי, חד פעמי, לא ידוע, המגולם בסופו של דבר בדימוי יחידי. לדבריו: "אצלי הצילום יכול לבטא את מה שאתה לא יודע. משהו שאתה לאט יודע אבל בוער בך. אור שיוצא מבפנים ומאיר על הדף, ואני זה שלוכד אותו. הלכידה של האור מלווה בתחושה של התעלות. חשיפה של מסתורין פנימי". לפיכך, האור רושם בדימוי הגוף פיסת חיים לא ידועה, Terra Incognita (ארץ לא-נודעת).

במהלך השנים האחרונות עובר לוי לציור. הציור המוצג בתערוכה בהמשכה של 'הארץ הלא-נודעת' מבוסס על תנועות יד חוזרות ונשנות בהלך-רוח מדיטטיבי. בנוסף, בעבודת הווידאו המוקרנת, שנעשתה בשיתוף עם אמנית הפרפורמנס, תמר רבן, מתועד מופע ('מעשה אור', 2016) בו מופיעים גופים - עליהם מוטלות קרני אור, שאינן מפציעות על הגוף בחתך של רגע אחד, אלא לוכדות ומלטפות את מלוא התנועה. גם כאן שומר האמן על יישום אלמנט ההיקסמות, המקריות וההפתעה.

מעשה יד - אור

בהתייחס לזיכרון הילדות של ארנסטו לוי, שהובא לעיל, ניתן לומר, כי עבודותיו מעמידות את הצופים בהן, על התווך שבין מעשה חוזר ונשנה ובין מעשה האור, המפציע בעבודות, בוקע אותן, ומחולל בהן מומנט אקראי ומפתיע; העבודות מביעות את רישום זכר-האם, שהטילה צלליות של יד ואור לעיני בנה, ומקיימות אותו, במעבר בין-דורי, כאשר הבן בוחר להמשיך ולקיים במעשה היצירה שלו את מעשה היד והאור.

אורי דרומר



Documentation works: Wounds of light striking the skin

A closer look at the works in the current exhibition suggests that they are first and foremost works of documentation: soul mappings, charts of wanderings, and "documents of light." They seem to be bare drawings of states of consciousness, life events, geographical and emotional places, and cognitive, emotional and intellectual knowledge. This is a panoramic "deed" – an art action resonating with the artist's wanderings through his languages (German, Spanish, English, and Hebrew). This complex, wide-branching documentation action is recorded in the viewer's consciousness like a map being recorded and drawn on the metaphorical skin of the artist's body, as a topographic document comprising the light wounds on the skin, which, according to the artist, delineate for viewers his journeys of body and soul through the world.

Ernesto Levy talks about how he has always been interested in the relationship between the body and light. For years, he was a performance artist, creating body works referring to time and space. Later he turned to photography of the body, without the camera's intervention. As the years passed, he developed a technique of preparing sheets of paper dipped in various chemicals, spreading them on the floor and the walls, then exposing them to light in such a way that the image of his body was captured on the paper in a chance manner. These photograms – photographs made without a camera --- created the image through direct contact between body and paper by means of chemicals. In his home workroom, Levy used to project light on his nude body as he tossed himself around in the grip of a mad dance. His body was illuminated, the light-capturing the images of the dancing body as the light chanced to fall, imprinting it onto the paper. As Levy explained, "The trigger for work is always the technique. The new possibility it brings. Becoming enchanted. The element of chance. I always intend one thing, but never know what will result. The hand of chance is in the work." The hand of chance – embodied in the light.

If this is the case, Ernesto Levy's "Deed Hand - Light" is an art activity

that uses hidden dimensions of photographic techniques, employing light projection to capture chance moments, singular one-time events, the unknown, to be finally embodied in a single image. According to Levy, "For me, photography can express what you don't know. Something that you get to know gradually but burns within you. Light that comes from within and lights up the page, and I am the one that captures it. The capturing of the light is accompanied by a sensation of spiritual elevation. The exposure of internal mystery." This is why the light records a slice of unknown life in the body image, making it Terra Incognita – unknown territory.

Over the past few years, Levy has been making paintings. The paintings on display are continuing the artistic process which reveals the inner mystery of the self through a repetitive, meditative hand movement. The video work being screened, created in collaboration with performance artist Tamar Raban, documents their performance (A Deed by Ernesto Levy and Tamar Raban, 2016). Bodies can be seen on which light is projected, not in single moments, but which caress and capture the entire movement. Here, too, the artist continues to implement the element of enchantment, of chance, and surprise.

Deed – Hand – Light

Referring to Ernesto Levy's childhood memories, it seems that his works are at the midpoint between repeated actions and the action of the light emerging from the works, splitting them and generating a chance, surprising moment in the works. The artworks express the recording of the memory of the mother who cast hand shadows against the light for her son. Ernesto Levy's artworks make the memory live by means of intergenerational transference, with the son choosing to perpetuate the existence of the "hand-light" work through his art.

Ori Drumer

Image—thought—photograph

Ernesto Levy's unique oeuvre reflects in-depth research into the techniques and fundamental essence of photography. Furthermore, his artwork displays ways of seeing and images inseparable from processes of perception, cognition, and consciousness. The very act of photographing is a personal act of internal emotional and spiritual research embodying a direct link to the world of ritual and magic. Parallel to the internal introspective aspect, Levy creates a conceptual image capturing an image and thought together, bursting out from within the image into the space of the outer world. At the forefront of the artist's photographic works are concrete images of the human body and its organs, reflecting a symbolic-emotional world, a personal mythology comprising limbs and hybrid creatures reminiscent of birds (or aeronautical machines composed of human limbs). The hybrids are accompanied by hair, tree roots, trees, heavenly bodies and images from myths on flight and fallen angels.

Levy's sources of inspiration may be located in the visual experiments by the New Vision movement in the spirit of the German Bauhaus, such as "photograms" by interdisciplinary artist László Moholy-Nagy (1895-1964), or photographs by the Surrealists, especially the "rayographs" by Man Ray (b. Emmanuel Radnitzky, 1890-1976), which linked automatic writing as a photographic image of thoughts and the Freudian subconscious to the creation of images through "automatic" photographic techniques. For Moholy-Nagy, photography in general, and photograms, in particular, play a decisive role in shaping vision. He argued that the human eye operates in conjunction with the intellect's attempt to create a conceptual image that itself contains the concept. As such, the image exposes to us the limitations of being human and the limits of seeing, gradually being forgotten in the current digital era due to the multiple possibilities and media now available.

Similarly, Ernesto Levy's world of symbolic images corresponds with the world of archetypes of psychoanalyst Carl Gustav Jung (1875-1961)

and with the artistic approach of Joseph Beuys (1921-1986) as an artist-shaman, holding that there is no distinction at all between life and art.

Hand – Light works

The works on view are characterized by their manipulated light and manual interventions: the bases are Polaroid photographs which have been treated through various photographic processes, such as different types of photocopiers with their various chemical processes; a range of papers and plastic films; and varying transparencies and light projections. On the flat surface resulting from the process, the artist then applied manual interventions, such as incising, erasing, scratching, scarring, cutting, smearing, drawing and painting with different media, transforming the two-dimensional paper platform into an extension of the body, as a kind of skin.

Ernesto Levy also uses experimental techniques that he invented to project light onto the resulting surface. His light works play an important role in his oeuvre: the images are the outcome of the encounter between the paper surface, the chemicals applied to the paper, and the light itself. The light projection is not fully controllable by the artist. In the final analysis, it is the encounter of light with material that introduces the dimension of chance. Tyche, the Greek goddess of chance, fate, and fortune, also brings surprise that emerges from of the light [or in Hebrew], wounding the skin [or in Hebrew] to create the one-time shape of the image as a singular event unique in time.

This relationship in Ernesto Levy's works between planned actions of preparing the surface, comprising searching, wandering, and roaming, and between the surprising chance element materializing from the encounter between the material and the light, is similar to the way in which André Breton (1896-1966), leader of the Surrealist movement, referred to automatic writing. For Breton, automatic writing was photographing thought, able to capture something chance from the subconscious in the same way that a photograph intends to capture a single moment out of the present.

Deed Hand · Light

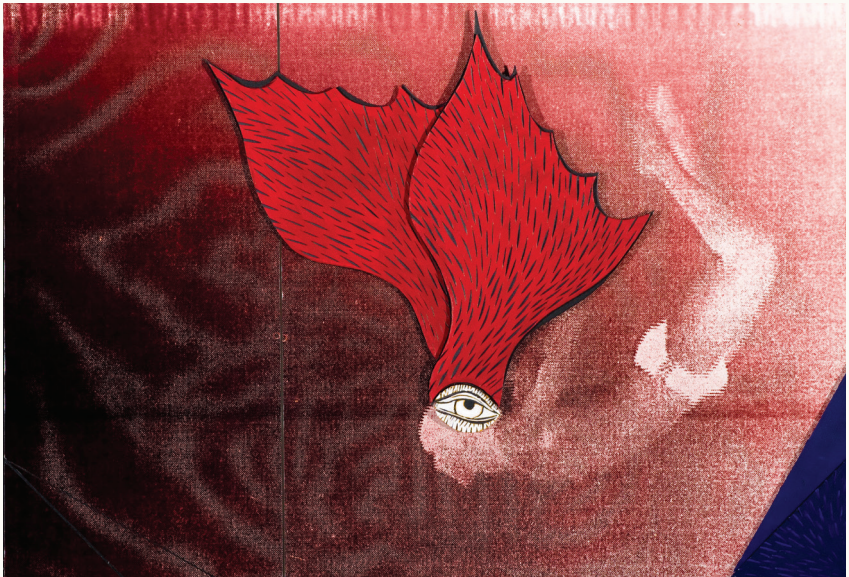
Ernesto Levy, multidisciplinary artist born in Argentina, has been active since the 1970s as he moved between Amsterdam, Tel Aviv, and Buenos Aires. Ernesto began making art and exhibiting in Israel during the 1980s. He was among the first to show “treated photographs” at a time when art photography in Israel was just beginning. Ernesto Levy was associated with Jacque Mori Katmor and the Third Eye group; his late wife, Edith Godik, had been a member of the group in the '70s.

The current exhibition comprises only part of Ernesto Levy’s oeuvre, displaying images that are the outcome of the hand and the light. The art that we see is the result of integrated photographic techniques, including experimental photography, manual treatment of the print, painting on the photograph, and the encounter of material with light. All of these embody the artist’s inner world, processes of his soul and his consciousness, with his fabric of memory. It seems that the outstanding characteristic of his creative path is trial and error, evident in the works with manual touches, his materials, and the way in which the light projected on the material enables him to capture chance moments that cannot be pre-visualized.

Childhood memory

When Ernesto was a young boy, his mother used to read bedtime stories to him, accompanied by shadow figures silhouetted on the wall by her hands, thus essentially producing “deeds of the hand and the light.”

Deed Hand·Light



Ernesto Levy